

SZENTEGYHÁZI HÍRLAP

V. ÉVF. 2. SZÁM
1996
Február

A GYERMEKFIHARMÓNIA ALAPÍTVÁNY LAPJA
MEGJELNIK HAVONTA

Otthon

Szeretem a citrom illatát
a kéket mely fekete is tud lenni
a csendet amiben nem bűn elveszni
az ajtók kérő tagadását
ahogy állnak, kint a szélben
s mikor ruhák lobognak a mélyben
szeretem, hogy a tetőn állok
nem sopánkodom és nem kiabálok
hajamnak is jut egy rész a hatalomból
testemen hosszú ruha -
tombol egy elmúlt világ tánca
kárbavész minden fáradsága
annak ki e hegyre mászik
szeretők alakja látszik
amint reménykedve egybefonódnak

ha akkor egy rokon idézne
fájna az emlékek mint a
kikergetett teailat
mely illan terrorba és gyászba
és vissza egy újabb ősznyába.
Igen nő voltam és olyan akit
küldtek
a földdel megcsalt pillantásaitok
ültek velem szemben
a nagy nagy számadásban.

Ambrus Tünde, XII.o.

Ünnepelt a könyves világ

Püski Sándort köszöntötte 85. születésnapja napján a Könyves világ. A Duna T.V. jóvoltából, betekintést nyerhettünk "Emberi, erkölcsi életútjába". Az interjúk sorozatából egyszerre csak előttünk állt az Életmű, melyet most igyekszünk minél jobban megismerni.

Borbándy Gyula A magyar népi mozgalom c. könyvéből idézek: Püski Sándor a budapesti egyetemen jogi doktorátust szerzett, majd jogijegyzetszorosító üzemet és könyvkereskedést nyitott; 1939-ben — 28 éves korában — pedig ellendítette a Magyar Élet nevű könyvkiadót.

A Magyar Élet Könyvkiadó sorozatai a "Régi Magyarország Könyvei" a "Társadalomtudományi könyvtár" a "Népkönyvtár" volt.

Püski Sándor a jó irodalom népszerűsítése érdekében megalapította a Magyar Élet Könyvbarátok körét. A népi irodalom terjesztői — elsősorban Püski S. — könyvajánlásai listáján... a népi írók alkotásaival egysorban szerepeltek mint olyan művek, melyek nélkül lehetetlen megismerni a korabeli magyar társadalmat.

A népi íróknak ő szervezett olvasótábort, könyvkereskedésében maga árusította műveiket.

Szerzői, könyvnap, költői estek és irodalmi előadások sorozatával segítette a népi gondolat terjedését. Püski Sándor nagy érdeme, hogy gyér anyagi lehetőségei ellenére jelentős szellemi intézménnyé fejlesztette vállalatát és olyan munkát végzett, mely nemcsak a népi mozgalom, de az újabkori magyar irodalmi közélet legnagyobb teljesítményei közé tartozik. Ő volt az a férfiú, aki a mozgalmon belül a legszélesebb körű együttműködést teremtette meg. Senki más nem volt képes oly sok és oly eltérő alkatú tehetség tartósabb összefogására, mint Püski Sándor.

* Külön öröm számomra, hogy szerény lapunkban és éppen februárban, a könyves hónapban mi is ünnepelhetjük Őt.

Bodó Levente tusrajza

Lapunk TARTALMÁBÓL

2. A Tanácsülés
3. Hozzászólások
4. Ne menjen feledésbe
5. Zeneoldal
6. Párkapcsolat, könyvek
7. Cserkészélet, egyházi élet
8. Nyugdíjasok

... a kutya ugat, a karaván halad?

Ugyancsak viharos tanácsülés zajlott 1996. március 5-én; a szentegyházi polgármesteri hivatal amúgy sem túl tágas gyűlésterme szűkösnek bizonyult a tanácsstagok és a napirenden szereplő kérdések okán kíváncsi résztvevők számára is. Egy, a városunk közvéleményét hetek óta foglalkoztató problémát tárgyalt a városi tanács — ez indokolta, hogy voltunk egynehányan, akik részt kívántunk venni az olyannyira várt tanácsülésen. Az azóta eltelt napokban is, munkahelyi közösségek beszélgetéseiben, baráti körökben lépten-nyomon visszatérő kérdés ez: a Bartók Művelődési Ház sorsa, illetve a tanács, egész pontosan a polgármesteri hivatal felelőssége (FELELŐSSÉGE!) abban, hogy a Bartók Művelődési Házban bár és flash dance-klub működik, műsorán kissé hiányos öltözékű táncosnővel — egy kft anyagi érdekeltiséget szolgálva és a város közvéleményében egyértelmű nemtetszést keltve. Mert téved, aki azt

hiszi, hogy a megelőző lapszámunkban megjelent cikkek-levelek aláírói gondolják csak úgy, ahogyan az említett cikkekben megfogalmazták. Kár, hogy nem értek a statisztikához, és alapos közvéleménykutatás lehetőségével sem élhetek, de alapos a gyanúm, hogy abban a bizonyos, "reklám filmben" (lásd a helyi kábeltévé műsora) megszólaló két véleménymondó alulmaradna a nézőpontjával, a közvélemény ellenében.

Az olvasó ne várjon jegyzőkönyvi pontossággal és részletességgel közlő beszámolót a tanácsülésről — azt hiszem, a közvélemény sokkal hitelesebben informálódhatna, ha a tanácsülésen készített videó-felvételt megtekinthetné. Mégis, vannak ennek az egész kérdéskörnek olyan vonatkozásai, amelyek mellett nem mehetünk el szó nélkül. De lássuk a tényeket:

1996. március 5-én a városi tanácsülés napirendjén szereplő 13 pont legvitatottabb kérdése a Művelődési Ház sorsa volt. A gyűlés elnökének megválasztott Katona Csaba városi tanácsos következetes határozottsággal vezette a tanácsülés munkáját, fegyelmettséget kért a vitában megszólalóktól — nem rajta múlt, hogy az adott pillanatban több, mint élessé vált a vita. (Azt hiszem, ez a tény inkább annak a jele, hogy a tanácsstagok, az egész város számára valóban fontos a Bartók Művelődési Ház sorsa). Márton Ferenc, a kultúrigazgató beszámolót olvasott fel a művelődési ház 1995. évi tevékenységéről; a későbbi hozzászólásokban a tanácsstagok közül Buzogány Mózes fogalmazta meg, hogy több konkrétumot várt volna el attól a beszámolóától, ami valóban megmaradt az általános és elnagyolt felsorolás szintjén. Ezt a beszámolót követte a városi tanács kulturális bizottságának jelentése a Bartók Művelődési Házzal, Kovács Imre felolvasásában. Ebből a jelentésből egyértelműen kiderült, hogy a tapasztalt szabálytalanságok miatt nem támogatják, sőt ellenzik azt a tervet, hogy a Művelődési Házat egy kft-csoport felügyelete alatt működtessék, flash dance diszkóklubbal és alkohol forgalmazással. Ezután Csergő Ilona

Sz. K.

folytatása a 2. oldalon

folytatás az 1 oldalról

jegyző felolvasta a kultúrházak működését szabályozó 92/1991-es határozatot, illetve a városi tanács 5-ös számú határozatát a művelődési ház bérleti díjaira vonatkozóan: 5000 lej óránként, 25.000 lej egy kulturális rendezvény alkalmára, illetve a bevétel 15%-a, ha a (profi) művészi csoportok saját belépőjegyet forgalmaznak. Az inkriminált flash dance-klubot működtető kft a megszabott bérleti díjat 8 előadásra befizette, ez az összeg fordítható renoválásra. Meghallgattunk egy informatív ismertetőt arról, hogy milyen lehetőségek vannak a Bartók Ház további működtetésére: vagy megmarad a helyi tanács felügyeletében, vagy pedig árverésre bocsátva bérbe adható kft-nek, ebben az esetben a bérlő szervezi a tevékenységet, a kultúrigazgatóval együttműködve.

Mindezek után az ülésvezető elnök helyt adott a hozzászólásoknak, hogy ezek alapján hozhasznának meg a tanácsstagok egy józan határozatot.

Szeles Bálint egy kiegészítéssel kezdte hozzászólását, elmarasztalva mindazokat, akik fogalomzavarban szenvednek; úgy gondolja, hogy a flash dance klub mindössze annyit jelent, hogy strand öltözetben lévő lány táncával bővült a klasszikus disco. Pártatlanságáról biztosítva, azt kérte, hogy a tanács döntése legyen objektív, valós, nem érzelmeiktől fűtött. Elmarasztalólag szólt a Szentgyörgyi Hírlap januári számában megjelent, a témát érintő két cikkről - Balázs Gábor és Both Gizella véleményében az informáltság igényének a hiányát olvasta ki. Abbeli véleményét, miszerint az újtól nem kell félni, azzal támasztotta alá, hogy a flash dance-klubot a Gyermekfilharmónia alapítvánnyal, a Múzeum Szállóval és a Juventus kft-vel állította párhuzamba.

— Megvallom, ekkor hökkentem meg első ízben: nem csúsztatás ez, polgármester úr? Egyenlőségjelet tenni egy efféle klub és az egyértelműen és sokak által elismerten nemes célokat szolgáló, nívós intézmények közt?

Menyházt Domokos, a városi R.M.D.SZ választmányi elnöke a szervezet véleményét tolmácsolta, felolvassa az R.M.D.SZ tiltakozó jegyzékét a flash dance klubnak a Bartók Házba való beköltözése ellen. Ennek a tiltakozásnak aláírói a városi oktatási intézmények, a gyülekezetek képviselői.

Azt hiszem, sokak véleményét tolmácsolja Fülei József tanácsos, amikor kimondja, hogy ahol italt mérnek, ott nincs helye a kultúrának (márpedig a flash dance klub működtetésének sürgős dolga volt bárpultot telepíteni benn a teremben!); ha olyan szolgáltatásra, amit ez a flash dance klub nyújtani kíván, van kereslet, akkor ott van a volt üzemi étkezde épülete. Csak egyetérteni lehet Fülei úr szavaival: a Bartók ház maradjon az, ami a célja; ideje volna, hogy olyan kultúrigazgatónk legyen, aki nem kft működtetésével foglalkozik, hanem a kultúrával.

Buzogány Mózes városi tanácsos nekiszegte a kérdést a polgármesternek: miért nem tartották tiszteletben a tanács januári ülésén hozott határozatot? (eszerint a polgármesternek le

kellett volna állíttatnia minden építési-átalakítási munkálatot a Bartókban, nem beszélve a disco beindításáról. Nem tette meg). Buzogány úr véleménye szerint egy ekkora város, fenn kell tudjon tartani egy művelődési házat, annak tudatában, hogy a kultúra elsősorban szellemi profitot ad egy közösségnek, nem anyagit. Figyelmeztetett arra, hogy minden szentgyörgyi lakosnak erkölcsi kötelessége támogatni a kultúra, a Bartók Ház ügyét.

Mag Sándor hozzászólásában arra figyelmeztet, hogy amennyiben a művelődési ház kft alapon működne, és a kultúrigazgató a saját kft-jét részesíti (nem éppen tisztességes) előnyben, hol van a piacgazdaság egyik alapelve, a konkurencia, a verseny? Éppen ezért szabályos licitet kér, ha erre sor kerül.

Ambrus György tanácsos kereken kimondja: megbotránkoztatta, hogy a tanácsi testület egyszerűen semmibe vették, a tanács múltkori határozatát nem tartották be. Kéri, hogy a tanács döntsön új kultúrigazgató választásáról is.

Herczeg Ferenc tanácsos, aki egyben városunkat is képviseli a megyei tanácsban, a következőket mondta hozzászólásában: a tanácsosok kérték ez ügyben a rendkívüli tanácsülés összehívását, a flash dance tevékenységének felfüggesztését. Mindez nem történt meg, sőt, a polgármester részt vett a szóban forgó klub megnyitóján. Szégyenletesnek minősíti a helyi kábeltevé működését, amely széles reklámozást csapott ennek a disco klubnak. A polgármester egyetlen lépést sem tett a vitatott ügyben, és ha mindez a tanácsnak megfelel, neki nem.

Herczeg Mihály figyelmeztetett arra, hogy a Bartók Ház temének folytonos átrendezésével (lásd széksorok) a bútorzat rongálódik. Úgy érzi, pedagógusi elveivel nem egyeztethető össze, hogy gyermekeivel fellépjen egy olyan színpadon, ahol ízlésromboló "műsor" zajlik előzőleg. Tolmácsolja az általa vezetett kórus tagjainak álláspontját: ezek után nem kívánnak a művelődési ház égő alatt működő kórusban énekelni.

György Imre városi tanácsos arra a kérdésre kér választ, hogy ennek a flash dance diszknak a működtetésére hozták-e létre a kft-t? Véleménye szerint a kultúrigazgató nem végezheti tevékenységét. A tanácsstagok figyelmébe ajánlja, hogy a polgármester nem teljesítette a tanács határozata értelmében rá háruló kötelességét, sajnálattal állapítva meg, hogy nem ez az első eset.

Mészáros Sándor szerint nem a tanács jogköre eldönteni, történt-e törvénytelenesség, szerinte ez az igazságügyi szervek dolga. (Vajon, nema tanács dolga - joga számonkérni az illetékeseken a tanács döntéseinek végrehajtását? Akkor mire jó a tanács?). Gondolom, a hozzászólónak figyelmet érdemlő megállapítása: ahol nincs pénz, nincs kultúra. (Elhangzott bizony).

Hegyi Zoltán, a vasúzem igazgatója arra figyelmeztet, hogy itt nagyon jól álcázott érdekekről van szó; nehezményezi a tanács szerény hozzáállását a város jövőjével kapcsolatban. A lakosság véleménye ebben a kérdésben egyértelmű, a tanács annak a tudatában kell, hogy meghozza döntését, hogy a következő ge-

nerációknak tartozik felelősséggel. Hivatkozva a megfelelő törvénycikkelyekre, annak a véleményének ad hangot, hogy törvénytelen-ségek történtek. Konkrétan a beosztással való visszaélés.

Portik Bakai Sándor plebános úr annak a közösségnek a nevében szól, amelyet szolgál, és amelynek érdekeit képviselnie kell. Szóvá teszi, hogy tudomására jutott, a polgármester a rendőrségen bepanaszolta őt molesztálásért. Véleménye szerint a vállalkozók, akik ezt a kft-t létrehozták, a piac-ismeret hiányáról tettek bizonyosságot, mert nem lehet durván belegázolni az emberek erkölcsi jóérzésébe; ez a disco-klub nem idevaló, az egész erkölcsi manipulációról árulkodik.

Csíki János pontosítja, hogy a Prodform S.R.L. 1993-ban vette gondozásába az akkor meglehetősen romos épületet, de mert nem akarták a hámor sorsára engedni; pénzt, munkát, időt, energiát fektetettek be a rendbetételébe. 1995. január 1-től nem bérlői a Bartók Háznak, megegyezés alapján működtették.

Bán István, a flash dance diszknak működtető kft egyik társtulajdonosa megköszönte a lehetőséget, hogy részt vehetett a tanács ülésén; bevallása szerint teljesen az üzletember szemével nézi az egész ügyletet; őt a kultúrigazgató kereste meg, előbb 10 milliós befektetésről volt szó, de szakértői vélemény szerint 30 millióra van szükség, bár a vállalkozó úriember hozzászólásában 50 millióról is beszélt. Úgy érzi, több rágalom is érte a kft-t, leginkább sérelmesnek találja azt, amely szerint az idegenek elviszik a város pénzét. Nehezményezi, hogy csak magántőkével rendelkező cégeket rágalmaztak, és hogy gúnyt űznek Márton Ferenc kultúrigazgatóból. Említést tesz a polgármester által is felrőtt fogalomzavarról (ha jól értem: nem tudjuk, mi az a sztriptíz); ezügyben szerinte Mészáros Sándor a kábeltevé interjújában a szakágzatban illetékes szakemberhez fordult. (Már engedelmet, hogy megint közbeszólók: egy színész mitől illetékesebb ennek a kérdésnek a megítélésében, mint bárki közülünk, aki tudja, hogy a "sztriptíz" nemzetközi szó jelentése: vetkőzés éjjeli mulatóban. Vagy netán a hölgy állig felöltözve lejt a táncot? Ha nem csal az emlékezetem, a kábeltevé közvetítette amerikai filmben a rendőröket megrója a főnök, mert szolgálat közben mit keresnek a sztriptíz bárban?! és, Uram bocsá', ama bárban egy "strand-öltözetben levő lány tánca" gyönyörködtette a széplelkeket, sőt, ott is lehetett tetszés szerinti címletű bankóval bélelni a "strand-öltözékét". Valaki mondja meg, kinek van fogalomzavara?!)

Hegyi Zoltán igazgató úr az előbbi mondanójához kiegészítésül hozzáteszi: a megoldás megtalálásában az üzemhez kell visszatérni, amely a pénzt, a megélhetést biztosíthatja a szentgyörgyi embereknek; a helyzetet város-szinten kell és lehet megoldani, az üzem támogatásával.

Ekkor következett a tanácsülésnek az a szakasza, amit bajos lenne írásban rögzíteni, mert felgyorsult a tempó, felizzott az egyébként

sem langyos hangulat, záporoztak az indulatoktól sem mentes, de sokkal inkább felelősségtudattól felfűtött szavak. Az előbb felsorolt és a fel nem nem említett hozzászólásokban felmerült kérdésekre nem igazán kaptak választ a kérdezők, a jelenlevők. Válaszában a polgármester azt állította, hogy írott határozat nem történt a vitatott tanácsi döntést illetően. Válaszát, válaszait a kérdező tanácsstagok nem minősítették kielégítőnek. Az éles vita után, pontosabban azt félbeszakítva (mert értelmetlenségét belátva) a tanács szavazattal választott a Bartók Ház működésére vonatkozó két variáns között. Ennek értelmében a Bartók ház megmarad a helyi tanács hatáskörében. Márton Ferenc bejelenti a kultúrigazgató tisztségéből való lemondását és a szándékát, hogy ezt írásban is nyomatékosítja. Elhangzik Herczeg Ferenc nyilatkozata, amelyben lemond a városi és megyei tanácsosi tisztségéről, tiltakozásképpen azért, hogy a flash dance-t működtető kft beköltözhetet törvénytelenül a tanácsi határozat ellenére, a Bartók Művelődési Házba, és ezt a dolgot az erre hivatott tanácsi szervek nem akadályozzák meg.

A tanácsülés határozata akár megnyugtató is lehetne, ha...! Ha az emberben nem bukkanna fel egy sereg kérdés, mint ahogyan a tanácsstagokban is: milyen szerepet szán a polgármesteri hivatal a tanácsstagoknak? Nem akarja tudomásul venni, hogy a tanács nem kívánja a bólogatójános szerepkörét betölteni, hogy határozottan akarja és tudja képviselni azoknak az érdekeit, véleményét, akik a tanácsba küldték, bizalmukkal felruházták őket? A polgármestert nem ugyanaz a közösség bizalma emelte hivatalába, polgármesteri székébe? A polgármester nem tartozik számadással választóinak arról, hogy ki nek és miként képviseli az érdekeit? Ki veheti semmibe ilyen "látványosan" a városi tanács tagjait minden következmény nélkül? Tényleg nem kell az emberekkel szembenézni? Vagy akinek ellenvéleménye van, az nem számít? Ó csak a "plebs"? "az istenadta nép"?

Úgy gondolom, ebben a Bartók Ház konfliktusban az egyéni érdek ütközött élesen a közösség érdekével. Sajnos, vannak, akik nem látják (ők tudják, miért?), hogy az egyéni érdek mindig csak rövid távra szól, a közösség érdeke pedig ezúttal is a jövőt képviseli, azt hordozza magában. Ezért pedig az is felelős, aki nem akar tudomást venni róla.

Egy közösség - egy kisváros lakosságának többsége - közösségi érdekében sérelmet szenvedett, annak ellenére, hogy törvényes képviselői révén hangot adott a sérelem elleni tiltakozásának. "Jobb helyeken" ilyen esetben az illetékes levonja a megfelelő következtetést. Nálunk?... A polgármesteri hivatal, tanácsi döntésre hivatkozva, jogosnak érzi bérbe adni potom alkalomkénti 25.000 lejért, ugyanannak a kft-nek a Bartók Művelődési Házat. A flash dance disco, a közösség jobbulására, lelkünk épülésére, megy tovább ma is.

... a kutya ugat, a karaván halad...

Nagy Eszter

Tizenhatodik hozzászólás

Mi is részt vettünk az 5-i Tanácsülésen (Bodó-Józsa-Haáz) de helyszűke miatt a polgármesteri irodából hallgattuk végig a vitát. Mindkét fél részéről voltak okos érvek, mégis hiányérzettel, rossz szájjal jöttünk ki a gyűlés végeztével.

A Flash-dance érdekében mondottakat így, kiegészítve még csak elfogadnám, de az előadóteremben levő italkimérés a Bartók Ház átértékelésének elfogadhatatlan pontja. Emlékszem, milyen heves viták előzték meg, a Csiki Herczeg Kft bár-ötletét pár évvel ezelőtt, pedig az csak az előtérben kapott helyet és kávéhűsítő-szinten kezdte működését. A rosszállás úgy Nem maradt el, jóllehet ma már minden művelődési háznak elengedhetetlen része a bár.

Egy hamisan szolt mondat is megütötte a fülemet a gyűlésen: vegyük tudomásul: "hol nincs pénz, ott nincs kultúra".

Ez nagyon furcsán hangzott pont itt, Szentegyházfalu és Szentkeresztbánya határában, ahol a népszokások, a népviselet, fafaragás, hímesszöttes, az anyanyelv, népdal jelenti az ittlakó emberek kultúráját. Ezek felelevenítése,

éltetése pedig elsősorban lelkiismereti kérdés és nem pénz kérdése. Megfelelő szakembergárda, végzettségük, tudásuk alapján fizethető népművelők hiányában a helyi kulturális értékek átmentése mindannyiunk feladata, ha kell, ingyen is! A Márton Ferenc kinevezése idején titokban örvendtem, hogy egy zeneileg képzett, rengeteg népdalt, népszokást ismerő személy lett a kultúrigazgató. Szerintem az egész faluközösséget megnyerte volna magának, ha — teszem azt — dalcsoportot verbuvál jóhangú, fiatal legényekből, házasemberekből. Az egyetlen "művészeti szakirányító", Sándor Anna, a Böbe néni szöttes-hagyatékának lehetne méltó továbbítója. Ehelyett...

A helyi művelődési élet legnagyobb baja az, hogy nincs választék. Az ifjaknak a kocsma vagy szomszéd, a tiniknek diszkó vagy semmi! A rengeteg megoldatlan feladatot vállrándítással elintézzük és 50 milliós befektetéssel idevarázsoljuk Amerikát. Vajon "ahol pénz van, ott kultúra is van?"

Haáz Sándor

"Házasságlevél"-lel városunk kultúrájáért

Kissé féltem, mikor kiléptem az ajtón. Félttem, mert úgy éreztem, városunk hírneve van veszélyben. Eszembe jutott a múlt heti botránycikk. Mindez hiábavaló gondoltam, ha most nem mutatjuk meg, hogy igazán éhezünk a kultúrára.

Kijutottam az utcára és olyannak találtam a várost, mint amikor vásárnaponként mindenki a vallási igényeit igyekszik kielégíteni. Sokan özönlöttek a múlt héten oly sokat emlegetett épület felé. Megkönnyebbülten vegyültem el a boldogan csevegő emberek között és közben alig tudtam türtőztetni növekvő kíváncsiságom. Már csak azért is, mert fületem az eseményt megelőzően, mindig "kiszúrnák a szemünk ezzel az előadással, vagy csak azért csinálják, hogy elhallgattassák a közvéleményt"- szerű kijelentések ütötték meg.

Bevallom, én is egyetértettem ezekkel a véleményekkel. Egyetértettem, azonban az előadás leteltéig fokozatosan kezdett megváltozni a véleményem és lassan elkezdtem hinni, hogy a FLASH DANCE-t lehet BARTÓK B. Műv. Háznak hívni, vagy esetleg egy komplexebb címet is ki lehetne alakítani?

Lassan bomlottak ki a cselekmény hosszú fonalai, és egyszer csak fölkapcsolták a villanyt. Mindenki felállt a székről és igyekezett a nagy ajtón át visszatérni a szürke hétköznapokba.

Hazatérésem után, megint gondolkodóba estem és építgetni kezdtem, persze képzeletben, városunk kulturális jövőjét. Elgondolkodtam azon, vajon jó úton idnultak-e meg ezek a vállalkozók, vagy csak ez egy kis kecségtetés volt "ilyent is tudunk mi tenni", de folytatás nem lesz. Azt latolgattam magamban, mekkora jövedelem lehet, egy ilyen előadás után, nagyobb-e az mint egy hétvégi disco-ból befolyó összeg. Nem tudtam eldönteni, de azt tudom, hogy ezek az üzletemberek mindenképp azt fogják szem előtt tartani, hogy mennyi lesz a jövedelmük, nem azt, hogy egy városban a kultúrát szerető emberek mit óhajtanak. Diszkónk van még kettő. Nem veszem rossz néven, hisz három éve azt próbálják belém verni, hogy a piacgazdaság legfőbb elve a konkurencia.

Színházat viszont három hónapban egyszer látogathatunk. És akkor azt kellene mondjuk hogy: "Tegyen már érte valaki valamit. Hadd legyünk igazi nagyváros."

László Csaba, XI.C

Ne menjen feledésbe!

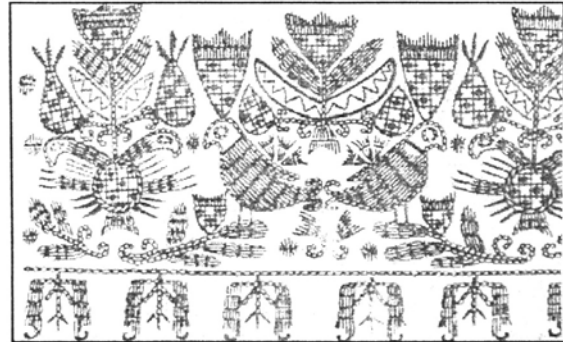
Írás utáni varrottas minták "Udvarhelyi varrottasok" című néprajzi, népművészeti kiadvány, amely 1976-ban jelent meg Cs. Gergely Gizella és Haáz Sándor közös munkája nyomán, a Kriterion gondozásában. A kis helyi hírlapban e munkáról, népi értékéről, vidékek mintakincséről, az egyes darabok készítési módjáról próbálunk tájékoztató elemi ismeretet nyújtani azon érdeklődőknek, akik időt nem sajnálnak népi értékek felújítására.

Az itt bemutatott két darab szavak nélkül írt regény, színes, piros-kék szálakból hímzett álom, virágének, népi fantázia, a távoli őskortól szépérezket, díszítvágyat, talán tovább lehetne sorolni, mi mindent rejt magában. Megőrizték nagyanyaink és számunkra, a jövő számára, gyűjtötték tanítók, tanárok, muzeológusok, a népművészet értői, hogy ezen feldolgozatlan területtel megismerkedjünk, az utókor számára megőrökötsük, feledésbe ne menjen.

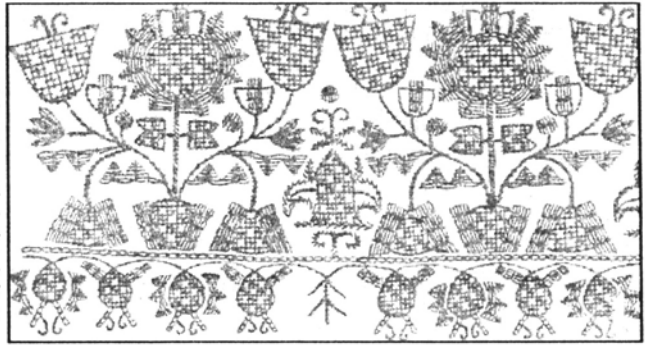
Az egyes patakok völgyében, vagy domboldalakon meghúzódo, aránylag elszigetelt falvak népi varrottasaira, a különböző tájegységek mintaváltozataiba nyerünk bepillantást.

Hímzésekben leggazdagabb Kis- és Nagy-Homoród mentén Homoróddalmás, Abásfalva, Homoród-Keményfalva, továbbá a Nagy-Küküllő felső részén Zetelaka s a Nagy-Küküllőbe ömlő Gagy és Mogyoró patak völgyében Siklód, Etéd, Kis- és Nagy-Sólymos, Szenterzsébet. Számos adat és minta került a Derzs patak menti két faluból, Derzsről és Muzsnáról, a sóvidéki Parajáról, Sófálváról.

A Székelyudvarhelyi Kollégium, ma Pedagógiai Líceum népművészeti gyűjteményében a fellelt darabok Haáz Rezső volt rajztanár féltett kincsei közé sorolhatók. A múzeum tulajdonában levő régi varrottasok az 1960-as évek elején a leendő tanítónők kezemunkája nyomán indultak, új, felújító útjukra, visszavive e hagyományt oda, ahol már majdnem feledésbe ment. A szárhegyi "Szépteremtő Kalácsa" női hímző tagjai éveken át másolták, a varrás módozatait elsajátítva e régi értékes darabokat mentették meg az elkallódástól, elfelejtéstől.

Madaras párnabüti Homoródkarácsonyfalva 1860-ból

Bazsarózsás lepedőfej Bikafálváról 1865-ből

Miért tekintjük ezen hímzést a szöttesek után a legrégebbinek? Ezen hímzések mintáit minden különösebb minta nélkül a székely asszony maga tervezte, írta saját ízlése, szépérzéke, elgondolása alapján. Minden településnek volt 1-2 írő öregasszonya. Legnagyobb örömünkre Erdély-szerte számos faluban és városban a helyi szöttek és varrottas minták második életüket élik. A művelődési otthonokban, templomokban, egyes iskolák ablakain már nagyon sok régi minta került felújításra. Ma már nemcsak a turisták gyönyörködnek a régi szöttesekben, varrottasokban, de a háziasszonyok újból magukénak érzik félretéve a giccses selyem, plüss falvédőket, párnákat, és készítenek maguknak, a lányaiknak, gyermekeiknek valódi-igazi szépet, ami a miénk.

Folytatjuk a következő számban.

Szabó Erzsébet, ny. tanítónő

Deszkametszés Szentegyházfaluban

(utolsó rész)

Értékesítés

Rendszerint tavasszal és ősz felé indultak útra, mentek szekerességbe. Tavasszal kenyérgabonáért mentek, ősszel meg beszerezték a télirevalót (élelmet, ruhaneműt). Napokig sőt hetekig tartó vándorlásra, alaposan fel kellett készülni. A szekeret felszerelték bölcsővel, bütüdeszkával, az embert és az útravaló szénát esőtől, szélről védő kóborral is ellátták, a jobboldali első raloncához kötött méccsével és az ernyő alá felszúrt fejével.

A deszka felületére a kobor alá és mögé a lovaknak szénát, abrakot, abrakos tarisznyát és itatóvedret tettek. A szekeres a maga számára útravalóul a tarisznyába kenyeret, szalonnát, túrót, húst, tojást, hagymát, sőt puliszkaliszet, puliszkafozó üstöt és lábast csomagolt. A cserébe beszerezendő gabona számára hét-nyolc zsákot.

A szekereség során a gazdának és az állatnak is pihenni, illetve etetni kellett. A szentegyházfalusiak hagyományos beállóhelyei: Cékend alatt Péter Áron fogadója, Székelyudvarhelyen a Matskáci, Szabó Károly vagy Csép Gergely fogadója, Boldogfalván a községi fogadó, Bögözben szintén, Székelykeresztúron a Lóci, az Orbán Károly, a Szőke Gábor vagy Magyeriné fogadója, Segesváron a piacon ettek, pihentek.

A Vargyas patak és Vargyas csatorna (Vargyas és Kis Homoród között) menti fűrészek északról délfelé:

Both Jánosék, Liter fűrész (csak 2-3 m darabokat lehetett vágni rajta, innen a neve); Kopott Alberték, Jánosfiak, Miskák, Felső Gotthárdok, Felső Kozányok, Alsó Kozányok, Vitosok, Bolond fűrész (a víznek nagy volt az esése, szaporán vágott, innen a neve); Szőcs Menyhárdék, Tankók felső, Pálok, Hegedűsök, Felső Denelek, Elekesek, Oláh Gyula, Mártonfiak, Kicsihídi fűrész; Tamásfiak, Gálok, Lőrincz Balázs fűrész (ma a Székelykeresztúri Múzeum tulajdona); Kettős fűrész, Szeelek, Kerestalyok, Mártonfiak, Alsó Gotthárdok, Denelek (Dánielek), Kóház fűrész, Alsó Balázások, Ferencfiak, Mihályfiak, Finták, Sándorfiak, Tankók fűrész.

A Halaság-patak menti fűrészek, a beömléstől a forrás irányába:

Mártonfiak, Hatosok alsó, Lőrinczfiak, Nagyreszbeli alsó, Nagyreszbeli felső, Orbányok, Gergelyfiak, Hatosok, Balázások közbelső, Balázások felső, Bálinkóké, Korongos fűrész, Alsó Tamásfiak, Győrifiak, Hegedűsök, Gergelyek, Tamásfiak, Simók, Lőrinczfiak felső és Sósok fűrész.

Megjegyzés: a gabonát őrölt malmokat és a ványolókat nem soroltuk fel.

Burus Vilmos

A könyvek fölötté szükséges voltáról...

Kórház, téli csend, álmos sivárság. Saját betegséget legfontosabbnak tartó betegek, akik százszor már elmondták siralmaikat, délután egy többnyire rosszul bõmbõlõ TV... és több semmi. Mivel lehetne a napok egyhangúságát megtörni, elúzni?

A legtermészetesebb válasz: olvasással.

Négy könyvvel "felszerelve" érkeztem a kórházba valamikor januárban s ez a négy könyv hat napra elég is volt. Utána, végigjártam az egész kórházat, mintegy 50 beteg, de senkinek se volt könyve, kivéve két Ramónát. Az öreg néniknél Biblia, imádságos könyv volt; folyóiratok, s egy darabig én voltam a kórház "mozgó könyvtára", a növérek is hozzám jöttek éjszakai ügyeletükre betűért.

Nem olvasnak az emberek? Nincs olvasásigény? — tûnõdtem. Miért nincs a kórháznak egy kis könyvtára. Elképzelhetõ lenne egy falipolc v. szekrény, s egy nõvér, aki felel a könyvekért. Nem hiszem, hogy hat év alatt a segélyszállítmányokból ne került volna 200-300 db könyv, amivel sok beteg töltene tartalmasan kórházi napjait.

Meggyõzõdtem, hogy igénylik a betegek! Dédnagymamák forgatták a képes folyóiratokat azzal, hogy "legalább a képeket s a nagybetűket "megnézem". S utána már fel kellett olvasni egy-egy cikket, mesélni.

Ezekre az emberekre gondolva — nem lenne olyan nehéz létrehozni egy könyvtárat, adományozó is kerülne. Vagy máshol már van?

D.I.

ÉNEKÓRA — ZENE oldal — ÉNEKÓRA

BEKÖSZÖNTŐ

A mai naptól rendszeresen zenei rovattal jelentkezik a Hírlap. A régi és új Filharmónisták, érdeklődők, zenészek és nótáskedvűek rovata lesz ez. Zenetörténeti, zeneelméleti írásaink mellett zenei fejtörők, "házi feladatok", valamint a lap alsó felében levő ének-kotta jelenik meg ezután rendszeresen. Ezek meggyűjtéséből akár kottafüzet is készülhet. Hogyan?

A szaggatott vonal mentén a kottát ki kell vágni, eltenni biztos helyre, a következő újság dalait szintén, így decemberre lesz pontosan 10 lapocská. Ezeket középen kettéhajtva, a sarkát

cémával átkötve kész is lesz az "Első kötet" — 20 oldalas, 40 ének tartalmazó "Törpe daloskönyv". Az ének-címek melletti rajzocskákat ki kell festeni, az énekeket hangszeren gyakorolgatni. Karácsony táján nyomtatott karton fedőlapot is kaphat az, aki felmutatja teljes kottalapgyűjteményét. És persze — 10-est zenéből! Még a bányaiak is. A liceumisták, felnőttek a tízesüket az "Élet Naplójában" kapják. A zeneoldal zeneműelemzéseket is közöl majd. Újságunk 8. oldalán olvashatók a hírek között, hogy a Bányán jövő hónaptól Vivo klasszikus-zene kazeták kaphatók. Ezekről, megjelenésük sorrendjében tudósítunk.

Találkozásaink Püski Sándorral

Első találkozásom Püski Sándorral 1990 tavaszán pontosabban április 19-én történt, amikor a Gyermekfilharmónia a budapesti József Attila Gimnáziumban koncertezett. Az estét már együtt töltöttük kb. 15 szentegyházi pedagógus és ugyanennyi budapesti szuper értelmiségi. Említésre méltó, hogy Faragó Laura is köztünk volt. A legjobb emlékezetem szerint Pozsgai Csabának köszönhetően. Nem kell mondanom, életre szóló szép emlékekkel távoztunk. Az ezt követő napon a szentegyháziaknak Püski Sándor dedikált egy-egy példányt a Püski kiadótól. Én Borbándi Gyula: A magyar népi mozgalom c. kötetét kaptam, mely 1983-ban jelent meg New York-ban. Ezúttal ebben találtam adatokat Püski Sándor munkásságára vonatkozóan. Gondolom mások is szeretettel lapozgatják a tőle kapott könyveket.

1993-ban a Gyermekfilharmónia meghívást kapott a Püski Sándor által szervezett szárszói konferenciára. Az irodalom berkeiben járatosak ismerik e nagy jelentőségű találkozó fontosságát, hiszen ötven évvel ezelőtt 1943-ban ugyancsak Püski Sándor készítette elő e nagyszabású konferenciát. A meghívást nagy megtiszteltetésnek vettük. A filharmónia a magyar értelmiség egy olyan rétegének énekelte mely egy életre szívébe zárta, ez volt a tökéletes egymásra találás: lelkeik ölelkeztek. Rangos magyar újságok írtak az eseményről. Mindenki boldog volt, hogy ott lehetett. Leghőbb vágyunk teljesülne, ha egyszer itt találkozhatnánk Püski Sándorral és itt énekelhetne neki a nagy csapat.

Haáz Sándor

Tudnivalók az alábbi dalokról

Az első, a "Megrakják a tüzet" című ének egy Pentaton hangsorú, régi stílusú, elég közismert népdal. A pentatóniáról a következő lapszámunkban írunk. Körülbelül 15-20 pentaton ének lesz a kottafüzet elején. A vége felé kurucdalok, 1848-as nóták. Itt az utolsó két énekét is láthatod a leendő "Törpedaloskönyvnek". Ez két Kossuth nóta, a március 15-i ünnepekre illik tudni őket. Az egyik (Kossuth Lajos táborában) dúr hangsorban van, záróhangja szerint C dúrban. A másik (Huszár gyerek) moll hangsorú. (záróhangja szerint d moll, előjegyzése, vagyis módosított hangja van — a Ti leszállítva) H.F. Mindkettőt át lehet írni más hangsorba, úgy talán jobban fekszik a magasabb hangúaknak. Például a "Kossuth Lajos" c. dalt. Fa záróhanggal — F dúrba. Előjegyzése 1b lesz. A Huszár gyereket is 4 hanggal fennebb írhatjátok g mollba. Előjegyzése két b lesz (A B és a Mi leszállítva)

A Filharmónia '94-es koncertjein énekelte ezt a dalt. A gyerekkórusnak a g moll hangsor volt a megfelelőbb.

Az énekek átírását TRANSZPONÁLÁSNAK nevezzük. Ilyenkor vigyázzunk, az új, záróhangnak megfelelő módosításokat használjuk! (Előjegyzést)

Megrakják a tüzet

Parlando

Megrakják a tü-zet, Mégis ki - a - lu - szik

Nincs az a sze-re-lem, A-mi el nem múlik.

- Rakd meg babám, rakd meg,
Hadd melegedjem meg,
Gyöngye két karomat
Hadd melegítsem meg.
- Gyöngye lábam fázik,
Köpönyegem ázik,
Piros pej paripám
Kert alatt bánkódik.

Kossuth Lajos táborában

Marciale

Kossuth Lajos táborában Két szál majo - ránna

Egy szép barna magyar huszár Sej, lovát karé - lyozza

- Ne karélyozz, magyar huszár, mert leesel róla,
Nincsen itt a te édesanyád, sej, aki megsiratna.
- Ne sirasson engem senki, jól vagyok tanítva,
Sem lépésben, de sem vágóban, sej, le nem esek róla.
- Mert a huszár a nyeregbe bele van teremtvé
Mint a rozmaryng a jó földbe, sej belegyökerezve.

FEKETE SAROK**Ismét: Szomorú
lapzártá**

Március 9-én betörték a Tanulók Házába. Az ismeretlen behatolók a bejárat rácsot feszítették szét, ott csúsztak be az épületbe és a Filharmónia szekrényből 633.000 lejt emeltek el. Ez a pénz a gázrajzok, a központifűtés-terv ára lett volna. (Konrád Vilmos készítette el, kifizetése előtt állunk) szemtanúk szerint két tettes volt, feltehetően gyerekek. Valószínű, járta-
tasak voltak az emeleten, mert más terembe nem hatoltak be, máshoz nem nyúltak, csak az irodai szekrényhez. Többek között egy nyomtatós (papírtekerces) CASIO zsebszámológépet, rágasztószalagokat és egy üveg tintát is eltűntettek. A tolvajok világos színű dzsekit viseltek, a rács feszegetése közben felhasadt a kezük, amiről a fém-pántokon látható nyomok árulkodnak. A helyi rendőrség a nyomok alapján kutatja a tettest. Kérjük a Filharmónia barátait, ha a betöréssel kapcsolatban vannak információi, segítsen rajtunk. Előre is köszönjük!

Helló fiúk, helló lányok!

(gondolatok a párkapcsolatról)

Az első részben azokon a területeken kezdtünk barangolni, amelyekre különös gondot kell fordítani a párkapcsolatban.

Beszéljessünk

Ha azt mondd, hogy ezzel kellet volna kezdeni, alighanem igazat adok neked. A jó kapcsolathoz nélkülözhetetlen a beszélgetések sorozata. Az a legjobb, ha ez természetesen, könnyedén alakul ki. Sajnos, néha nehéz témát találni. Egy-két ötlet: Társunk hobbjá, a múlt, könyvek, filmek, közös programok... Még a nehezen beszélők is tudnak általában mesélni gyerekkorukról. Mi az az élmény, amire legszívesebben emlékszel gyerekkorodból? Melyik a legfájdalmasabb? Hol laktatok, milyen volt a környék? stb.

Gyakorta előfordul, hogy a szeretett személy társaságában az ember egyszerűen megkukul. Sajnos, alig segítenek az otthon előre kitervelt mondatok. Sebaj! Próbáld lazítani! Ne görcsöly azon, hogyha mondasz valamit, a másik azt miként fogja érteni. Mondd ki nyugodtan azt, amit gondolsz, érzel. Nagyon fontos megtanulni, hogy érzéseidről tudjál beszélni, még akkor is, ha történetesen valami negatív érzelemről kell beszámolnod. Amit érzel, az nem tartozik még az erkölcs kategóriájába! Nem az a baj, ha kedvesed "negatív viselkedésétől" dühös leszel, hanem az, ha fel is pofozod. Az is igaz, hogy ha valami örömet okoz neked, az általában meglátszik rajtad, de hídd el, jobb azt is kimondani. Többnyire a fiúk szoktak ilyen téren gátlások lenni, pedig a lányok szeretik, ha hallják, hogy ők örömet tudtak okozni.

Közös programok

Minden párnak vagy egy "zsákja". Ebben a zsákban gyűlnek a közös élmények, mindaz, amit együtt élnek át. Fontos, hogy minél színesebb legyen zsákotok tartalma. Ezért jól meg kell választani, milyen közös programokon vesztek részt. Veszélyes dolog, ha a programokat csak mindig az egyik fél találja ki, szervezi. A szerelmesebb fél hajlamos azt mondani, hogy neki mindegy, hogy mit csinálnak (hiszen neki elég, ha együtt lehet a másikkal), legyen az, amit kedvese akar. Belülről még csendesen állon veregeti magát, mert lám-lám ő milyen önzetlen, a másik kedvét, javát lesi. Pedig csak arról van szó, hogy a nagy lángolásban lemond arról, hogy saját ötlete legyen, hogy olyan programot szervezzen, amihez neki van elsősorban kedve. Nem önzetlen, alázatos tehát, hanem bátor, vagy lusta. Bátran kezdeményezz tehát, akár fiú vagy akár lány. Erről jut eszembe:

A kezdeményezés

A mai modern világban olyan fiúk is vannak, akik elvárják, hogy a lányok udvaroljanak nekik, te (a lány) nem akarsz beállni ebbe a sorba, de pártában sem szeretnél maradni. Mit csinálj?

Erre azt válaszolom, hogy lehetnek olyan fiúk, akik örülnek annak, ha a lányok "döngöcsélnék" körülöttük, de biztos vagyok benne, hogy a fiúk többsége nem várja el, hogy a lányok kezdeményezzenek. Az a lány pedig, akiben van tartás, aki egyéniség, biztosan "elkel" nem kell félnie a pártában maradáástól. Én azt tartom természetesnek, ha a fiú próbálja meghódítani a hölgyet. Mégis: biztos vagyok abban, hogy nem tilos a lányoknak sem kezdeményezni, sőt. Vannak olyan esetek, illetve fiúk, hogy a lány kifejezetten átséghetheti a kezdeti nehézségeken a kapcsolatot, ha egy csöppet kezdeményez. Diszkrétan felhívja magára a figyelmet, ártatlan kérdéseket tesz fel, bátorítólólag néz, alkalmas pillanatban tőr ki belőle a kacagás, miközben haját spontán hátraveti. Az ilyenektől az egyébként kissé bátoratlan fiú is határozottabbá válik. A legjobb, ha sikerül éreztetned a fiúval, hogy te mellette igazán biztonságban érzed magad, támaszt jelent neked az élet viharaiában. Ezt persze megjátszani már nem igen lehet, de nem nagy művészet tényleg így érzni, ha igazán tetszik neked a fiú, sőt vonzalmat is érzel iránta. Ha a fiú tapasztalja, hogy ő biztonságot tud adni, támaszt, segítséget jelent neked, nemcsak szépségedet fogja észrevenni, hanem azt is kitalálja, hogy te milyen jó társ lehetnél.

Kedves fiúk, nektek pedig fokozotok kell a szebbik nem lelkesedését! Az első és szinte nélkülözhetetlen dolog a virág. Igazad van, én sem értem teljesen. Hiszen nem eheti meg, el is hervad az a dudva — mégis kell. Még az sem baj esetenként, sőt fokozza a hatást, ha nem teljesen legális úton jutsz hozzá a növényzethez. Ha viszel egy csokor virágot, mindjárt értelmesebb fiúnak fog tartani. Más. A lányok ugyebár szépek, sőt gyönyörűek. Ezt nemcsak észre kell venni, hanem hatásosan közölni kell velük. Pl: Amikor találkoztok, te enyhén zavarba jössz és máris biztosra vehető a kérdés: Mi van veled? Erre TE: "Semmi, semmi csak ma különösen gyönyörű vagy" Kissé ő is zavarba jön, de közben megállapítja, hogy éleseszű és férfias vagy. Fontos és hatásos dolog a bizonyos változásokat, újdonságokat észrevenni és ezt is kifejezni. Ebben az a nehéz, hogy valóban észre kell venni, hogy ha más a frizurája, vagy ha valamilyen új ruhát vesz fel. Ilyenkor aztán lehet csodálkozni, hogy milyen jó lett a haja, milyen szexis ez a ruha stb.

Mindez persze valójában játék, de izgalmas. Próbáld ki, hátha sikerül eredményt elérni vele!

A következő részben a párválasztás feladat-jellegét igazoló gondolataimat olvashatjátok. Ezek olyan tennivalók, amelyeket egy-egy párkapcsolat során — legalábbis szerintem — el kellene végezni. Addig is, sok sikert!

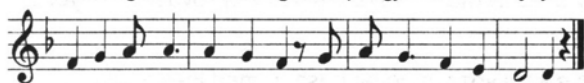
Bara Zsuzsanna, tanítónő

Huszár gyerek

Huszár gyerek, huszár gyerek sze-re-ti a táncot
Az ol-dalán, az ol-da-lán csörgeti a kardot

Ha csörgeti, hadd csörgesse, pengjen a sarkantyúja!

Kossuth Lajos verbunk-ja a mu-zsi-kál-ta-tó-ja.

2. Szép a huszár, szép a huszár, ha felül a lovára
Aranymente a hátára, kard az oldalára
Virágcsokor a csákóján, úgy megy a csatába
Ne sírj, rózsám, megtérek még a szabad hazába.

3. Falu végén, falu végén szépen muzsikálnak
Odahívnak engemet is magyar katonának
Be is állok a verbunkba, ha már verbuválnak
Elmegyek a pajtásimmal vitéz regutának.

**TÖRPE DALOSKÖNYV
I.**

1996

**SZENTE GYHÁZI
HÍRLAP**

GELLÉRT-ÁTTEKINTŐ

Ismét eltelt egy év, régi és új ismerős arcokkal találkoztunk a Gellért Alapítvány február 24-én tartott közgyűlésén.

Portik Bakai Sándor beszámol arról, hogy sikerült a "Sóvárgás időszakát" leküzdeni és egy munkában gazdag évet tudhatunk a hátunk mögött, amiért nap mint nap hálát adhatunk a mindenható Istennek.

Hogy miért fogalmaztam így "munkában gazdag" év? - hát nem kis erőfeszítés után sikerült a múlt nyári lámpafényt villanyfényre varázsolni, ugyanakkor reméljük, hogy a tábor kezdetéig a patakvizet is felcseréli a vezetékvíz, így biztosítva lesz a táborozók higiénikusabb tisztálkodása. A múlt nyáron ugyanis elkészültek a fürdőszobák. Mindez miből? — pályázatok útján segítséget kaptunk a Budapesti Mocsáry Lajos Alapítványtól úgyszintén a Budapest-i Ilyés Alapítványtól ezért szeretnénk hálánkat nekik is tolmácsolni.

Igéretünkhöz híven sikerült szeptember 27-én megtartani a Gellért napi búcsút, amelyet Dr. Jakubinyi György érsek úr is megítélt jelenlétével és a vértanú püspök tiszteletére szentelte a kápolnát. Hálánkat fejezzük ki a több mint háromezer zárandoknak, akik jelenlétükkel ünnepélyesebbé tették immár

búcsús ünnepünket és szeretettel várjuk az 1996-os évben is.

Karitatív munkáink is voltak: nagycsaládok és magányos öregek megsegítése, óvoda, napközi és iskola számára játékadományok, valamint a Mikulás-csoomag.

Egy tíznapos csodálatos élménynek lehetünk részesei augusztus 5-15. között a Márton Áron lelkigyakorlatos gyalogtúra — amiről már egy előző számban beszámoltunk, ezt megszervezzük ezen a nyáron is.

Jövőbeni terveinkről: szeretnénk a ház emeleti falainak a szigetelését elvégezni (habtéglával bevonni), a tetőteret kiépíteni és amint az időjárás kedvező lesz folytatni fogjuk az ősszel abbamaradt vízvezetési munkálatokat.

Döntéseink: szállásdíjunk éjszakánként 2000 lej, vélemények hangzottak el az árva és szegény gyerekek részére 50% kedvezményről. Gazdasági helyzetünk egyre nehezebb: Lélek lélek de miből élek? (Fikó Csaba). A múlt év és a gyűlés sikeres befejezése után volt egy figyelmeztetés:

"Győzelem után húzd meg a sisakrostélyos szíjját" (Ferencz Attila)

Sándor Anna

KTK találkozót tartottunk Szentegyházán március 1-2-3.-án

Mi a KTK?

Kistestvérek Közössége, amely kb. 30 egyetemista vagy már nem, házaspár vagy még nem, fiatalot ölel magába.

Hogyan született a KTK?

Kb. 1988-tól jónéhányan Szentegyházáról bárhová lementünk, ahol találkozó híret hallottuk, egyrészt, mert keresgélünk, másrészt a nem túl tágas környezetünkkel való kilépés okán. Egyszer, kétszer, sokszor; tízen, nyolcan, hárman mentünk el Dézsre, ahová Böjte Csaba OFM (ferences) gyűjtötte össze, bennünket Kolozsvárról, Marosvásárhelyről, Szatmárról, Szentegyházáról (...) Akkoriban, láttuk szent Ferenc (12. században élt) életét filmen, talán azért is volt vonzó, a barna csuha, és lett Ferenc-követő a társaság, a Kistestvér — elnevezést tőle tanultuk. Ma már "hivatalosan" (egyházi körökben) elismert közösség vagyunk. A Ferences Világi Rendhez tartozunk. Nemcsak ötletszerűen, de rendszeresen összejárunk. Többnyire Déva a találkozók helye, ezúttal azonban levettük a dévaiak válláról a szervezés terhet és itt a szentegyházaszalvi plébánián gyűltünk össze a plébános jóvoltából. E szűk három napba belefért egy, "kereszkasztal megbeszélés" meghívottjainkkal (Ferenc Attila és felesége Margit, Lázár Attila és felesége Ilonka), akik "Betekintést nyújtottak a házasság berkeibe a többnyire, házasság előtt álló fiataloknak, és egy hógolyózós kirándulás Szelterszre (nyáron ugyanis a KTK Szelterszben Táborot szervez — főleg, fiatalok részére). Helyi fiatalok, is részt vettek a találkozón, különösen a kajakészítésnél. Köszönjük nekik.

Jó volt együtt lenni.

Ja, a legfőbb jellemzője a közösségnek a jókedv és a humor melyhez hasonlókat kíván

Tamás Ida

U.I. (Ha valaki érdeklődne a közösség és találkozóink iránt, örülünk neki.)

Kedves cserkésztársam

Soraimat azzal kezdem, hogy nem kezdem semmivel. Ma hullt a hó. Szánkózni mentünk, de elfelejtettem a szánkóra felülni és így csak korcsolyáztam. Aztán találkoztam egy hóemberrel és kölcsön adtam a zsebkendőt, mert az történt, hogy csepegett az orra. Hát ez történt. Holnap ezt neked leírtam, mert tudom, hogy nem érdekel.

Maradok örök barátságban becserkésző cserkész társad. Jó munkát. Jó táborozást ez évben.

Írta Varga Sanyika

Ez a szöveg volt a múltkor lapszámban róvásírással rejtjelezve. Az ügyes kiolvasók: Ferencz Balázs, Mihály Anna Mária, Balázs Emília, Simó Mária Magdolna (Mártonfi iskola) és Kelemen László (Tamási iskola) átvehetik az 1000 lejes jutalmukat a szerkesztőségben!

Cserkész élet

Nagyon sok szó esett a cserkészetről, ennek ellenére ma is sokan a letűnt pionír szervezethez hasonlítják. Pedig nagyon messze áll ettől. Bár a ruházata hasonló (cserkészzöv, cserkészcsat, nyakkendő), színben, szimbólumaiban mégis különbözik. Büszkén mondhatjuk, hogy a pionírszervezet vette át ötleteinket!

A cserkészetet 1907-ben Angliában Lord Baden Powell indította el (a cserkésznyelvben Bi-Pi). Létszámunk ma már 26 millió. A magyar cserkészlet már 1910-től létezik. A világ különböző tájain 88 cserkészcsapat tevékenykedik — Romániában 85, Vajdaságon, Szlovákiában, Ukrajnában pedig hozzávetőlegesen 60, Magyarországon 400 csapat.

A csapattagok létszáma nagyon változó: van 25 tagú, de 200 tagú csapat is. Ez általában függ a falu vagy város nagyságától, a csapatvezetők felkészültségétől, létszámától és a pártoló testület erejétől.

A pionírmozgalom bukása után a régi, a negyvenes években fogadalmat tett öreg cserkészek fogtak neki újra a cserkész életforma, életszemlélet kialakításához. Hisz ők akkor fogadalmat tettek és ennek szellemében éltek éveken át. Szívünkben, tetteinkben a tiltások korában sem halt meg a cserkész szellem. A cserkész élet politika mentes vallási erkölcsökön alapul, Isten, haza és embertárs felé teljesíti kötelességét. A napi jótett a lelkiismeret vizsgálat rendszeres feladata a cserkésznek. A cserkészlet nem más mint az életnevelés egy módja, amelyet sem iskolában, sem családban nem kap meg a gyerek — a természet szeretete, vizsgálata, környezetvédelem, ügyességi és szellemi vetélkedők színtere —.

Az állam, sajnos, nem támogatja ezt a nemes mozgalmat, így kénytelenek vagyunk anyagi segítségért fordulni minden jóéremű vállalkozóhoz, vállalatokhoz. Várjuk az anyagi segítséget bármilyen összeggel, hisz mindenütt drágák az útiköltségek, az élelmezés a táborozásokhoz. Szeretnénk ha a pedagógusok hozzáállnának és segítséget adnának az ifjúság és a cserkészek nevelésében.

Végezetül pedig szeretnék még egyszer köszönetet mondani a református egyház vezetőjének, amiért a homódi vendégházat három napra ingyen kiadta a cserkészeknek. E táborozáskor az udvarhelyi Sarkcsillag űrs a következő interjút készítette:

Szeretném, ha elmondanád, hogy miért mentél el a hétvégi cserkész táborba?

— Először is azért, mert szerettem volna egy jó hétvéget.

És hogy tetszett a fogadtatás?

— Nagyon meglepett a cserkészek kedvessége és az, hogy mind-mind nagyon barátságosak.

Milyen programok voltak?

— Aznap, amikor megérkeztünk volt tárbortűz, ahol egy székely adomát kellett előadni, nagyon tetszett. Sokat énekelünk, neveltünk, játszottunk. Eddig el sem tudtam képzelni, hogy egy vadidegen közösségben ilyen hamar beilleszkedjek.

És hogy aludtatok?

— Nem éppen jól, mert riadót fújtak és gyorsan fel kellett kelni, hogy megkeressük Lajos bácsit, akit "elraboltak". Nagyon izgalmas és szép volt az éj leple alatt keresni egyetlen személyt, aki a hatalmas természetbe bárhová elbújhatott. De végül is megtaláltuk és nyugodtan lefeküdtünk.

Másnap mit csináltatok?

— Másnap portya volt, ahová a mi őrsünk, a Sarkcsillag is benevezett. Ez a portya tetszett a legjobban, izgalmas és érdekes volt. Levelek voltak elrejtve, amit meg kellett találnunk, állomások voltak, ahol különböző cserkészismereteket kellett felhasználni. Pl. iránytű, cserkész történelem, egészségügy.

Este volt valamilyen program?

— Igen. Ismét tárbortűz, ahol egy portyai élményt kellett előadni. Nagyon érdekes volt.

És úgy általában a táborról mit mondasz?

— Jól telt és nem bántam meg, hogy elmentem. A legközelebbi táborra hazabozás nélkül elmennék. Sok barátot szereztem és sokkal okosabbnak érzem magam. Köszönjük a beszélgetést.

Barabás Lajos

Hírek...Hírek...Hírek...Hírek...

1. Kitűnő minőségű magnókazetták nagy választékban kaphatók a Filkomex üzletben (Bányán, Csillag-bárral szemben). A válogatott könnyűzene felvételek mellett jövő hónaptól már a Vivo kazetták is megjelennek. Ezek a barokk, klasszikus és romantikus zene legszebb műveit kínálják az érdeklődőknek.

2. A Budapestre utazók nagy öröme a Filkomex cég új, légrugós távolsági járatot állít forgalomba. Indulási időpont: minden csütörtök 6 óra, visszafele pedig szombatonként du. 6 óraker a Népstadiontól. A minőség változott az árak viszont megmaradtak!

3. 51 éves korában, tragikus körülmények közt elhunyt Ambrus Imre, egyike a jeruzsálemi merénylet áldozatainak. A március 3-i autóbusszrobbanás egyik túlélője lett volna, ha a tüdejét — lépét nem roncsolta volna annyira meg a robbanás. Koponyasérülése miatt 9-én bekövetkezett haláláig kómában feküdt a Tel Avivi kórház intenzív osztályán. Lánya, Edit (az "Izraelben jártam" cikke írója) rögtön kiment, édesapjához, rendszeresen hazatelefonált. A holttestet március 13-án hozták Romániába, temetése 15-én d.u. 2 óraker. Az izraeli állam Ambrus Imre családját havi segélyben részesíti a négy árván maradt gyerek nagykorúsításáig. Olvasott, művelt embert veszítettünk. Érdeklődése, csillogó szeme ma már a múlté. Özvegyének, árváinak vigasztalódást kíván a

Szerkesztőség.

4. A múlt lapban beígért Képriport a Filharmónia Duna TV koncertjéről, sajnos, nem valósulhatott meg. A főtós a felvevőgép hibája miatt minden felvételt elrontott. Így az "ingyenfénykép" jutalom is elmarad legközelebre. Sajnos, az adás időpontját is rosszul közölték: 4 óra helyett fél háromkor közvetítették a "Kapszokat". A hiányt pótolni kívántuk a kábeltelevízió segítségével, ahol többször levetítették a koncertkazettát. Hálás köszönetünk a SZTV stúdióknak!

— *Filharmónia* —

5. E lapszámunktól kezdve új rovat jelentkezik az újságunkban: zeneoldal, az Ifjúsági oldal helyett. Józsa Gábor nem vállalja tovább a rovat vezetését. Várjuk ambiciós, művelt, jó írás- és fogalmazáskészségű Ifjúsági oldal szerkesztő jelentkezését!

6. A választási kampány hírei még mindig késnek. Egyelőre az erre vonatkozó törvénycikkelyek módosítása nem ért véget a Parlamentbe. Ezidáig három jelölt készülődik a polgármesteri széket elfoglalni. Várunk még jelentkezőket.

A városi RMDSZ

7. Március 15-én ismét nagyszabású megemlékezésre kerül sor a Líceumi Gábor Áron szobor előtt. A délután 4 óraker kezdődő ünnepélyre a nagyfalusi felvonulók fél négykor indulnak a felső templom-térről. A menetet a helyi rezesbanda kíséri. Az ünnepi műsorban fellép a városi dalárda és Fűvészenekar is.

8. Síverseny 1996

A sikerdvelők nagy bánatára az elmúlt telek — beleértve a mostanit is, nagyon szegényesre sikerültek, ami a hóviszonyokat illeti. De február végére Fortuna asszony, mintha kárpótolni szeretne volna eddigi mulasztásait: jelentős hőmennyiség hullott, kedvező feltételeket teremtve a sízőknek. A Kórház oldalban a felvonó is működött. Így a Tamási Áron általános iskola diákjai számára is rendeztünk egy "háziversenyt", rajthoz állhattak kis sízőink. A nyertesek, korcsoportok szerint:

I-IV. osztály: Pál Ernő, Bató István, Simó Norbert

V-VI. osztály: Székely István, Berki Sándor

VII-VIII. osztály: Ilyés Réka, Mihály Szilárd, Kardos István, Kardos Róbert, Kádár László

De amint a Coubertina, a NOB elnöke mondotta: nem a győzelem a fontos, hanem a részvétel.

Ezúttal még egyszer köszönjük a (Sízó) szülők segítségét.

Szabó Zsolt

Író-olvasó találkozó

A szentegyházi könyvbarátok február elsején újból találkozhattak Magyarai Lajos költővel. Ezúttal *Út az alkonyatba* c. verses kötetét dedikálta.

Balogh László: *Négerék a szekrénybe* és *Szivárgás* c. kötetét vásárolhattuk meg.

Ráduly János *A király táncos lovai* c. kötetében kimondottan tréfás népmeséket találunk. A Kibédén élő tanár hetedik élő mesekincs gyűjteménye ez.

Albert Ernő ezúttal nem hozta, nem hozhatta kötetét, mivel elfogytak, de igen értékes közvetlen hangulatú előadást tartott.

Szabó Klára

Nyugdíjas sarok

Ezúttal a Farkas házaspárt kérdezzük:

B.G. — Szőljon először a volt szövetkezeti főnökünk Farkas Antal. Légy szíves munkásságodról és családi életeredől beszélni röviden.

F.A. — Itt születtem Szentegyházán egy földműves családban és heten voltunk testvérek. Hét elemi osztály után bekerültem Brassóba és miután egy gazdasági középiskolai osztályt elvégeztem 4 évig szerződéses szabó-inas voltam. Itt tanultam meg a férfi-szabászatot.

1940-ben hazajöttem és 1996-ig mint szabó dolgoztam idehaza, közben 2 évig katona is voltam. Idehaza beléptem a helyi szövetkezeti élelmiszer részlegébe azután az italkimérésnél dolgoztam, mint 'elelős vezető'. 1988-ban jöttem nyugdíjba 24 éves régiséggel, mit a munkamezején töltöttem el.

Közben azt is megjegyzem, hogy 1948-tól családfenntartó is voltam 1956-ig, mivel szüleim elhaltak, bátyám pedig fogságban volt.

1952-ben nősültem, feleségem is idevaló, van három gyermekünk, két fiú és egy lány, persze már mind nagyok. Nagyon szeretjük a hat aranyos unokánkat, sokat dédelgetjük őket. A háztáji gazdaság és az állapotok gondozása sok időt felvesz.

B.G. — Mivel töltitek a hosszú téli estéket?

F.A. — Nézzük a tévét és olvassuk a napi lapokat, természetesen a Szentegyházi Hírlapot is.

B.G. — Kedves Erzsike mondjon Ön is valamit életeredől, munkájáról.

F.E. — A hét elemi osztály után Gyergyóban elvégeztem egy kereskedelmi tanfolyamot. Majd két évet dolgoztam a brassói Sport-középfiskolában és húsz évet itthon a helyi szövetkezetben, a kereskedelemben mint elárúfító, 14 évet a felszerítő részlegen, négy évet a vendéglőben és két évet Alszezen. 1991-ben nyugdíjaztak.

Családi életem kiegyensúlyozott és mondhatom azt is, hogy boldog. Szeretem unokáimat, menyemmel együtt. Szórakozásom a tévénézés, a napi lapok olvasása.

B.G. — egészséget, szeretetet, megértést kívánunk a Farkas családnak továbbra is, és hosszú nyugdíjas életet.

Bodó Gáspár

SEGÍTSÜNK, HOGY SEGÍTHESSENEK!

Ezzel a gondolattal szerveztük mi nyugdíjasok a húshagyókeddi bált. A meghívó minden korosztálynak szól. Szép számú közönség gyűlt össze 45 évestől 85 évesig. Sálvári Albert bácsi 30 éve nyugdíjas, azzal köszöntötte a jelen levőket: fiaim ha élek mindig itt leszek.

Kitűnő zene mellett mindenki jól érezte magát. Közben sor került a farsangi mondákra Ráduly Sándor előadásában. Öregekhez szóló verseket szavalt Tókos Erzsébet.

Megjelentek a maszok. Cigányházaspár akik jeleztek, hogy tizenegy gyerekük van. Ügyességükkel és táncokkal elbűvölték a közönséget. Kisorolásra került három torta, két faragott kulcstartó. Mindenki izgatottan várta ki lesz a nyertes. Volt szívtánc is ahol mindenki megkereste a párját és a nótát.

A kiszolgálás kifogástalan volt a Hordó vendéglőben. Mindenki ehetett,

ihatott igénye szerint. Éjfél 12 óraker közölték ideje hazamenni, de a hangulat oly meleg és kellemes volt, hogy muszáj volt ráhúzatni a cigánnyal.

Aki betegen jött ide, meggyógyultan távozott. Bánhatja, aki nem jött el e rangos mulatságra. Éjfélkor beállt a bőjt, ami éltel nem tudunk elfogyasztani — a finom flekkent, töltött csirkét — régi szokás szerint összeszedtük és bedobtuk a Kis-Horodba.

A résztvevők kérték a szervezőket, hogy többször rendezzenek ehhez hasonló mulatságot, hiszen a bevétel egy része nemes célt szolgált: ez alkalommal ötvenezer lejtt juttattunk a helyi kórház megsegítésére. Reméljük a következőkben még többet segíthetünk, mert "Öreg ember nem vénember" még.

Szervezők: Szász Vilma, Goldschmidt Mária

Logika

1. Alma, cseresznye és szőlő van a tálcán úgy elhelyezve, hogy az egymással szemben levő részek értéke azonos. Hány almát kell helyezni az üres részre, hogy áruk a két szőlőfűrtével legyen azonos?

2. Egy szigeten a majmok egy része 3 naponként megy a banánligetbe, néhányan 5 naponként, néhányan 7 naponként. Hány naponként találkoznak mindannyian a banánligetben?

Szerkesztik:
Haáz Sándor
Szabó Klára
Józsa Gábor

Szerkesztőség:
Városi Könyvtár
Repulicij 24.
RO 4154 Vlăhija
Készült az
INFOPRESS-nél

200 lej